

[Gregersen.]

servative af Øens Beboere blev ængstelige for, at en tvungen Udskiftning kunde medføre, at de kom af med Jorder, som de nødigt vilde af med, mødsatte de sig en saadan Afgørelse og forlangte en Overlandvæsenkommission. Denne Overlandvæsenkommission kom imidlertid, saa vidt jeg husker ved en lille Drejning af Spørgsmaalet, til et noget afvigende Resultat, og Jorderne ligger derfor fremdeles i de mange Smaastykker, til stor Ulempe for en god Udnyttelse af Jorden og en Udvikling af Driftsformerne. Men ogsaa Overlandvæsenkommissionen indsaa, at de nævnte Ulemper var til Stede, og den henstillede derfor, at der for Alvor toges fat paa en privat Magelægning af Jorderne samtidig med Matrikuleringen, og at man for at fremskynde en saadan Magelægning i nogle Aar fritog Fanøboerne for Omsætningsafgiften ved disse Magelæg i Lighed med, hvad der skete i Sønderjylland. Jeg tillader mig derfor at forespørge den højtærede Justitsminister, om der af Regeringen er foretaget noget i den Henseende; eller om Ministeren mener, at der vil blive gjort noget for at fremskynde en saadan haardt tiltrængt Magelægning, eller om der kan blive foretaget en virkelig Udskiftning af Jorderne paa Fanø. Efter min Mening er en Udskiftning at foretrække, men kan den ikke foretages, vil en udstrakt Magelægning være af stor Betydning. Netop nu er Tiden inde, saaledes at den kan blive foretaget sammen med Matrikuleringen inden de nye Tingbøgers Udfærdigelse.

Jeg kan i øvrigt paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget. Det er en god Begyndelse, men skal det faa nogen virkelig Betydning for Landbrugets Udvikling paa Fanø, maa der følge mere med, og jeg skal derfor tillade mig senere at foreslaa Henvisning til en Udvalgsbehandling, som jeg dog haaber vil blive kort.

Carl Jensen: Grunden til det foreliggende Lovforslag er den simple, at Fanø hidtil har levet noget for sig selv, om jeg saa maa sige. Der fandtes kun to Matrikelnumre derovre, nemlig Nordby og Sønderho, og naar man skulde handle med Jord, foregik det som Regel ganske paa samme Maade, som naar man handlede med Løsøre. Efter Vedtagelsen af Tinglysningsloven af 31. Marts 1926 er Ulemperne ved dette Forhold traadt stærkt frem, og Dommeren i Esbjerg har frasagt sig alt Ansvar med Hensyn til Handel med

Jord paa Fanø. Dommeren har tillige foranlediget, at saavel Landbrugsministeriet som Justitsministeriet har taget Sagen op og nu ønsker den ordnet som foreslaaet i Lovforslaget.

At den bestaaende Tilstand medfører mange Vanskeligheder, er klart. Man kan f. Eks. ikke angive det rette Forhold med Hensyn til Grundskylden. Handel med Jord paa Fanø foregaar, som jeg sagde før, som Handel med Løsøre, og naar der skal opgives Værdier til Grundskyld o. s. v., ved man derfor ikke, hvor meget en har der og hvor meget der. En anden Vanskelighed frembyder Ordningen af Dødsboer. Endelig er der Laanevanskelighederne. Der kan ikke oprettes Husmandsbrug derovre; man kan ikke faa Laan i saadanne Ejendomme, da man daarligt ved, hvor megen Jord der er, og hvor den ligger. Alt dette har ført til, at Handelen med Jord paa Fanø stadig foregaar mellem Øens Beboere. Først naar dette Forhold er ordnet, kan der komme en ganske normal Handel som i det øvrige Land.

Den ærede Ordfører for Venstre (Gregersen) kom ind paa den Tanke, at der samtidig med Gennemførelsen af denne Lov burde foretages en Udskiftning af Jorderne paa Fanø. Det vil jeg bestemt fraraade. Det foreliggende Lovforslag løser nemlig det virkelige Spørgsmaal om, hvor meget enhver ejer, og afgør, hvem de retmæssige Panthavere er. Naar dette Spørgsmaal er løst, synes jeg, at Tidspunktet er inde til at komme med en Lov om Udskiftning. Jeg ved godt, at man vil svare, at Udgifterne derved vil blive forøget. Men der er vel ikke noget til Hinder for, at en Udskiftningslov kan komme til at lyde paa f. Eks. fem eller ti Aars Frihed for særlige Udgifter ved Udskiftningen; efter det Aaremaal maatte den foregaa paa ganske almindelig Vis. Jeg henstiller derfor, at man ikke sammenblander disse to Ting, thi saa vil man ikke kunne faa vedtaget denne Lov saa tidligt, at den kan træde i Kraft, som foreslaaet, den 1. Januar 1930. Jeg skal derfor paa mit Partis Vegne anbefale at tage Lovforslaget, som det er, og erklære, at vi er villige til at gaa med til Arbejdet paa en Udskiftningslov, naar det Spørgsmaal kommer til at foreligge.

Godskesen: Jeg maa erkende, at skønt jeg baade er Jurist og født paa Fanø, har jeg dog, lige indtil den højtærede Minister forelagde dette Lovforslag, været ubekendt med, at Matrikul- og Tinglysningsforholdene var anderledes ordnet